

El compromís de Palamós amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

Índex

Què són els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)?

- Les cinc dimensions dels ODS

Algunes accions de l'Ajuntament de Palamós alineades amb els ODS

- Persones
- Prosperitat
- Planeta
- Pau
- Partenariat

Pressupost

Propostes que es poden portar a terme per contribuir als ODS

- Empreses i organitzacions
- Ciutadania

LLenguatge inclusiu

Apliquem criteris de llenguatge de gènere fent un ús no sexista de la llengua com una manera més de lluitar contra totes les classes de discriminació i desigualtat per raons de gènere, origen ètnic, creences o edat.

Lectura fàcil

Seguim criteris de Lectura Fàcil per garantir l'accés de totes les persones als textos. En especial a les persones amb dificultats lectores transitòries (migració, incorporació tardana a la lectura, escolarització deficient...) o permanents (trastorns de l'aprenentatge, diversitat funcional, senilitat...).

Paraules de l'alcalde

L'Agenda 2030, que va ser aprovada per Nacions Unides, és un nou full de ruta global que inclou 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) per assolir el 2030.

Aquesta agenda posa de manifest els grans reptes mundials en la dimensió social, econòmica i ambiental de la sostenibilitat organitzats en cinc grans àmbits: planeta, persones, prosperitat, pau i aliances.

A Palamós i Sant Joan, aquesta agenda ens interpel·la, com a la resta del món. L'Ajuntament de Palamós ens hi sentim compromesos perquè millorar el món és indestruïble de millorar el poble i el benestar de les persones que hi viuen.

La mirada posada en aquests objectius, vinculats a la nostra realitat, representa una oportunitat més de planificar i continuar impulsant, de manera decidida i enèrgica, propostes per fer avançar el nostre municipi en oportunitats i en la millora de la qualitat de vida de les persones, fent una acció responsable de reduir agressions al medi que ens permeti projectar una visió comunitària dels nostres pobles i el món en conjunt.

En l'assoliment d'aquests objectius tothom hi pot aportar, i per això cal formar-ne part.

Amb aquest document us convido a conèixer més sobre l'Agenda 2030 i les accions municipals que hi estan vinculades.

Lluís Puig i Martorell
Alcalde de Palamós

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

AGENDA 2030

Nacions Unides va aprovar l'any 2015 l'**Agenda 2030**, un full de la ruta per a la humanitat per aconseguir un model de desenvolupament que sigui sostenible i tingui en compte les **Persones**, el **Planeta** i la **Prosperitat**. A més, també proposa la **Pau** i el **Partenariat** o aliances com a instruments per aconseguir-ho. Les cinc paraules comencen per la lletra P i són les cinc grans dimensions que conté.

L'Agenda 2030 té 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i 169 fites específiques que hem d'assolir abans del 2030 i representen un repte tan gran que només ho aconseguirem amb la suma de tothom: governs, empreses, món educatiu, societat civil, ciutadania...

Cadascú ha d'assumir la seva part de responsabilitat i mirar quina contribució rellevant hi pot fer. En aquest document hi **presentem exemples d'algunes de les accions que l'Ajuntament de Palamós** està portant a terme en els diferents ODS i el pes econòmic per a cada un d'aquests objectius.

També hi trobareu propostes per a **empreses** i **ciutadania** d'accions que es poden fer per contribuir a l'assoliment dels ODS. Us convidem a ser part d'aquest gran repte i trobar el vostre espai per a la complicitat i la col·laboració, mostrant que des del municipi de Palamós podem generar efectes positius per a la humanitat.

Les cinc dimensions dels ODS

Persones

Planeta

Prospèritat

Pau

Partenariats

Cinc Objectius de l'Agenda 2030 s'orienten a les **Persones** per garantir els drets més bàsics, com l'accés a un habitatge digne i una alimentació saludable. Els cinc objectius es basen en la salut i el benestar, l'educació de qualitat i la igualtat de gènere, i de posar fi a la pobresa i a la fam.

Cinc objectius de l'Agenda 2030 posen la mirada en el **Planeta** per abordar el canvi climàtic i vetllar per la qualitat de l'aigua i els ecosistemes terrestres i marins. A més, també contempla com les empreses han de produir de manera sostenible i com cal fer una compra compromesa.

Cinc objectius de l'Agenda 2030 aborden el repte de la **Prospèritat** per un creixement sostenible que redueixi les desigualtats, que creï treballs dignes i usi energies netes. A més, llança el repte de fomentar ciutats i comunitats on s'hi pugui viure de manera segura i en harmonia amb la natura.

Un objectiu de l'Agenda 2030 que es dirigeix a l'enfortiment de la democràcia participativa i a la transparència i bon govern de les institucions públiques, a més de crear un context de **pau**, com a condicions necessàries per al desenvolupament sostenible.

L'últim objectiu de l'Agenda 2030 proposa la col·laboració entre les diferents organitzacions públiques, privades i socials, i els centres de coneixement i la mateixa ciutadania, ja que sols amb grans **aliances** podrem fer front a la complexitat dels reptes que tenim per davant.

ODS 1- Fi de la pobresa

Erradicar la pobresa en totes les seves formes i a tot el món és un dels principals desafiaments que afronta la humanitat. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible constitueixen un compromís audaç per acabar amb la pobresa d'aquí al 2030. Per això cal centrar-se en les persones que viuen en situacions vulnerables, donant accés a recursos i serveis bàsics.

- Posada en marxa de pisos compartits per situacions d'emergència social, amb un programa d'acompanyament, en col·laboració amb Creu Roja, per ajudar a superar la situació de vulnerabilitat.
- Interlocució amb propietaris d'habitatges buits per posar-los a disposició de lloguer social i accions de comunicació per explicar els avantatges d'oferir lloguer social.
- Comunicació per a la desestigmatització del lloguer social i els potencials usuaris del lloguer social.

ODS 2 - Fam zero

Per al 2030 es vol posar fi a la fam i assegurar l'accés de totes les persones a una alimentació sana, nutritiva i suficient, a més de promoure uns bons hàbits alimentaris.

- Centre Obert amb servei de menjador 12 mesos l'any per a joves de famílies en risc de vulnerabilitat.

ODS 3 - Salut i benestar

Aquest ODS vol fomentar un estil de vida saludable, reduir la mortalitat i lesions provocades pels accidents de trànsit i per la contaminació, combatre les malalties i garantir l'accés universal als serveis de salut, també la salut sexual i reproductiva.

- Programa especialitzat en drogodependències amb circuits de derivació amb centres mèdics i serveis socials.
- Programa multiesportiu a les escoles en les primers etapes de primària per fomentar la pràctica esportiva no necessàriament especialitzada en edat primerenca.
- Foment d'hàbits saludables i propostes, per a diferents nivells i edats, basades en la pràctica d'exercici a l'aire lliure com a font de salut i benestar emocional.

ODS 4 - Educació de qualitat

L'ODS 4 persegueix la igualtat en l'accés a l'educació i la millora en l'ensenyament. És imprescindible que l'educació sigui de qualitat i que pugui produir resultats d'aprenentatge adequats i efectius.

- Implantació del programa sigues tu (Dipsalut – Diputació de Girona) a tots els centres de primària i secundària.
- Jornades "Educació i Família" per a pares i mares, amb continguts d'actualitat relacionats amb la criança en les diferents etapes de la vida.
- Aposta per la formació professional, especialment en sectors de sortida laboral estable.
- Nou Pla Director de l'Escola d'Adults per incentivar la participació, millores en la programació i adaptabilitat a les necessitat entenent la formació al llarg de la vida com una necessitat per al benestar personal.
- Elaboració de Guies digitals sobre diferents àmbits socials: maternitat, violència de gènere, diversitat i drets LGTBI.

ODS 5 - Igualtat de gènere

L'ODS 5 té l'objectiu de posar fi a totes les formes de discriminació i la violència masclista contra les dones.

- Servei d'atenció a les dones amb consultes privades, presencial i online, amb personal professional especialitzat.
- Impuls de polítiques d'igualtat de forma transversal a totes les àrees municipals.
- Campanyes de sensibilització contra la violència masclista, d'impuls del feminisme des d'una mirada transversal, contra la discriminació LGTBI+, i en pro de la llibertat de ser i estimar qui vulguis.
- Club Lila com a espai de debat sobre polítiques d'igualtat, el comportament social, la denúncia de conductes no saludables i impuls de l'activisme feminista (incloent nois).
- Actualització del Pla d'igualtat de l'Ajuntament de Palamós amb mirada interna (condicions laborals, permisos, espais – per exemple la implantació dels WC mixtes a les galeries Carme on l'Ajuntament disposa de diversos locals d'atenció a la ciutadania) i externa de projecció (comunicació amb la ciutadania, llenguatge no sexista, imatges inclusives).
- Procés de participació per escollir noms femenins a carrers nous que s'obriran, i un carrer afectat per la llei de memòria històrica.

ODS 6- Aigua neta i sanejament

Nacions Unides demana aconseguir l'accés universal i equitatiu a l'aigua potable a un preu assequible i per a totes les persones. Així mateix, es promouen les accions per a la millora de l'aigua i un sanejament i higiene adequats, a més d'augmentar l'ús eficient dels recursos hídrics a tots els sectors.

- Control de l'aigua de consum humà a les instal·lacions municipals.
- Prevenció del risc de legionel·losi a les instal·lacions municipals.
- Control de plagues urbanes.
- Programa control de mosquit tigre al clavegueram i aigües pluvials.

ODS 12 - Producció i consum responsables

L'ODS 12 pretén fomentar una producció i un consum responsables, que aprofiti al màxim els recursos naturals de què disposem i que redueixi la contaminació i els efectes adversos per a la salut de les persones i per al medi ambient. A més, ha de crear consciència entre la població, les empreses i les institucions.

- Creació de la marca "Palamós Peix" associada a valors com la sostenibilitat (com es pesca, envasat biodegradable), etiquetat amb identificació d'elements de qualitat i origen (traçabilitat), i recollint, no només el peix més valorat com la gamba (certificat propi), si no altres peixos també poc coneguts.
- Pla Municipal de Prevenció de Residus, amb múltiples campanyes i actuacions per reduir el plàstic i envasos d'un sol ús, utilitzar el vidre retornable, aigua de fonts, aprofitament d'excedents alimentaris, compostadores comunitàries i compostatge casolà, punts de recollida de restes de poda, intercanvi de petits electrodomèstics i tallers per reparar-los, mercats de segona mà... Accions i campanyes de conscienciació i informació per desenvolupar estils de vida més sostenibles.
- A destacar també que s'està preparant el canvi de sistema de recollida selectiva, per passar al "porta a porta, treballant la corresponsabilitat vers els serveis (xips) i aplicació de taxa justa o pagament per generació.
- Incorporació de criteris de sostenibilitat i/o socials en la contractació pública de serveis o projectes.

ODS 13 - Acció pel clima

L'ODS 13 ens convida a contribuir a mitigar el canvi climàtic i a adaptar-nos a les conseqüències d'aquest.

- Millora de l'eficiència en la transferència dels residus a les Plantes de tractament, reduint desplaçaments i emissions de CO₂.
- Redacció del PAESC: ampliació de mesures del Pla a l'acció.

ODS 14 - Vida submarina

L'ODS 14 proposa prevenir i reduir la contaminació marina de tota mena i també la produïda per activitats realitzades terra endins com ara la pol·lució per nutrients.

- Recuperació dels hàbitats litorals d'interès: prats de fanerògames marines, roquissars litorals, forests litorals.
- Lideratge de la Taula de Cogestió Marítima del Litoral del Baix Empordà.
- Col·laboració en el projecte LIFE medcliffs
- Reformulació del posicionament del museu de la pesca afegint la importància de la cura del mar en la situació d'emergència climàtica.
- Pla Estratègic Palamós Peix
- Participació en el Grup d'Acció Local Pesquer del Baix Empordà
- Instal·lació de sistemes de fondeig biocompatibles entre el lleure nàutic i la preservació del fons marí. A s'Alguer, Cala Senjà, Illes Formigues. Sistema de gestió de l'abalisament de les zones bany per fer compatible el lleure nàutic i el bany segur alhora que vetlla per la conservació de l'entorn natural.
- Bandera Blava - La Fosca.

ODS 15 - Vida d'ecosistemes terrestres

L'ODS 15 vetlla per la conservació i l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, en promou la gestió responsable i sostenible i la prevenció dels incendis.

- Gestió de platges i litoral. Recuperació del sistema dunar de la Platja de Castell.
- Restauració i integració paisatgística del paratge de Castell: Creació d'una zona d'estacionament integrada a l'entorn, restauració de les zones d'accés, restauració d'hàbitats i potenciació de la biodiversitat.
- Desenvolupament de les mesures de prevenció d'incendis forestals (perímetre urbà, camins públics, gestió de zones verdes, parcel·les sense desenvolupar).
- Gestió de rieres i lleres públiques, eliminació de flora invasora, gestió de la fauna cinegètica.
- Regulació i control d'accés al medi natural en moments de major risc i afluència d'usuaris per preservar l'entorn.

ODS 7 - Energia assequible i no contaminant

Nacions Unides marca l'objectiu de duplicar a l'any 2030 l'eficiència energètica i garantir que tothom tingui accés a energia assequible i fiable. També es proposa ampliar i millorar les infraestructures tecnològiques no contaminants.

- Realització del Festival Rumba Palamós. Primer festival en què tots els concerts és fan amb energia renovable 100%.
- Instal·lació de plaques solars al sostre de la biblioteca, Ajuntament i deixalleria.
- Impuls a la instal·lació de calderes de biomassa.
- Impuls a la creació de comunitats locals d'energia.
- Bonificació del 100% de l'impost de circulació per a vehicles elèctrics.

ODS 8 - Treball digne i creixement econòmic

L'ODS 8 promou un creixement econòmic sostenible per impulsar el progrés, que creï ocupació amb llocs de treball dignes, que no deixi ningú enrere. També proposa un turisme sostenible que promogui la cultura local.

- Creació de la imatge turística 'Vida Mediterrània' per promocionar producte, paisatge, entorn i turisme actiu i nova web turística www.visitpalamos per millorar l'experiència i usabilitat.
- Estratègia de revitalització dels eixos comercials.
- Impuls del coworking com a forma de treball col·laboratiu.
- Impuls del turisme sostenible amb producte local i tot l'any.
- Acollida i contractació de joves en pràctiques.

ODS 9 - Indústria, innovació i infraestructures

La industrialització inclusiva i sostenible, conjuntament amb la innovació i les infraestructures afavoreixen les dinàmiques econòmiques i competitives, que generen llocs de treball i ingressos.

- App Ronda de Mar, que permet conèixer 18 punts emblemàtics del Camí de Ronda de Palamós.
- Projecte d'infraestructura verda multifuncional al Camí de Ronda per passejar, fer esport i conèixer la natura, la cultura i la història de Palamós.
- Digitalització i seguiment de la gestió documental a les oficines municipals.
- Plataforma de pagament de tributs online per facilitar els tràmits de pagament.

P Prosperitat

ODS 10 - Reducció de les desigualtats

L'ODS 10 promou la igualtat d'oportunitats per a tothom, eliminar les desigualtats per raó de gènere, edat, origen geogràfic, creença religiosa, orientació sexual i qualsevol altre motiu de discriminació. D'altra banda, es pretén reforçar les polítiques socials i garantir, a través d'aquestes, la igualtat d'oportunitats per a totes les persones.

- Pla d'accessibilitat turística.
- Platges accessibles per a persones amb dificultat de mobilitat.
- Projecte Zero Barreres, amb la col·laboració de MIFAS .
- Transport públic gratuït per a persones en situació de vulnerabilitat.
- Planificació de les polítiques locals de joventut amb la participació de les persones joves.
- Activitats d'estiu per a joves amb diversitat funcional.

ODS 11 - Ciutats i comunitats sostenibles

L'ODS 11 ens convida a repensar com vivim a les ciutats i a fer pobles i barris que siguin inclusius i segurs per a totes les persones, i també resilients i sostenibles per poder abordar millor el futur. Cal l'accés a un habitatge digne i uns serveis bàsics adequats, tenint en compte també una urbanització inclusiva i sostenible i la preservació del patrimoni cultural i natural.

- Cessió de sòl públic per la promoció d'habitatge cooperatiu en règim de cessió d'ús.
- Activitats de divulgació del patrimoni.
- Millores en la mobilitat en punts que pateixin aglomeracions i fluxos alts de trànsit.
- Restricció del pas vehicles a les zones comercials.
- Sistema car sharing per a ús intern de l'Ajuntament i obert a l'ús de la ciutadania i empreses.
- Pla pilot comarcal "Bemob", per a la mobilitat sostenible.
- Transport interurbà Calonge-Palamós
- Millora i projecte d'increment de trams carrils bici. Taula de treball amb ciutadania per a la planificació de la xarxa.
- Implantació de nous punts de càrrega elèctrica.

ODS 16 - Pau, justícia i institucions sòlides

L'ODS 16 promou l'enfortiment de les institucions per assegurar l'estat de dret, garantir la representació i la participació de totes les persones i l'adopció de decisions que siguin inclusives, participatives i representatives que responguin a les necessitats a tots els nivells. Per això la transparència i la qualitat de la informació de les institucions és fonamental.

- Creació d'eines digitals per millorar l'accés a l'actualitat i activitats d'agenda i projecte de renovació del web www.palamos.cat per millorar l'experiència de les persones usuàries.
- Consolidació del Servei d'Atenció Presencial a l'Ajuntament.

ODS 17 - Aliances per assolir els Objectius

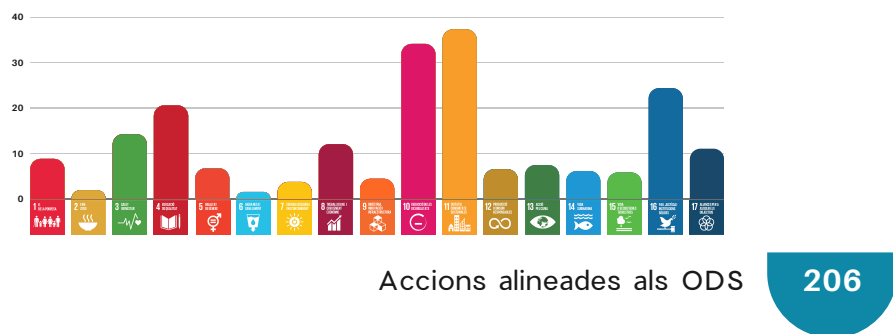

El Desenvolupament Sostenible és un repte tan gran i tan global que sense aliances entre múltiples actors no serà possible assolir-lo. Per això, aquest ODS 17 ens demana que treballem de forma transversal i col·laborativa, fomentant les aliances que sumin esforços i generin un impacte positiu més gran.

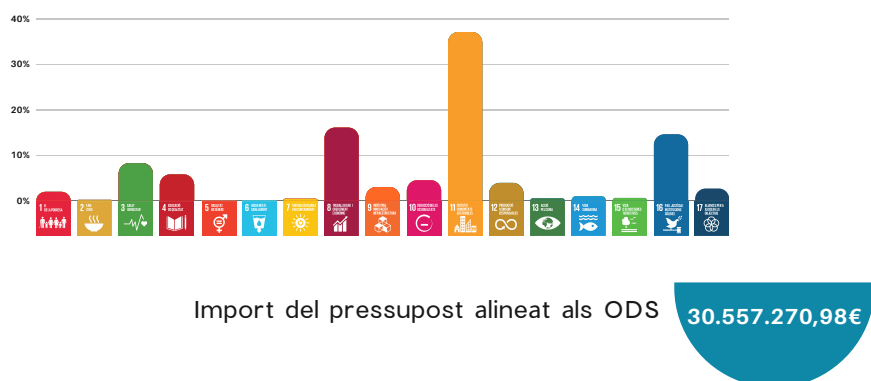
- Taula de Cogestió Marítima del Litoral del Baix Empordà
- Mancomunitat Palamós, Calonge i Vall-llobrega per la gestió de la piscina.
- Conveni amb el Departament de Cultura de la Generalitat i el Museu d'Arqueologia de Catalunya per a la conservació i valorització del jaciment arqueològic del poblat ibèric de Castell
- Conveni amb el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (DACC) per la gestió de la finca Paratge i Pla de Castell per establir-hi un equipament per a la interpretació de l'entorn i els seus valors ambientals i patrimonials.
- Conveni amb el Consell Comarcal per desenvolupar accions pròpies d'habitatge.
- Treball col·laboratiu amb els municipis veïns per Plans de Transició al Treball.

Pressupost

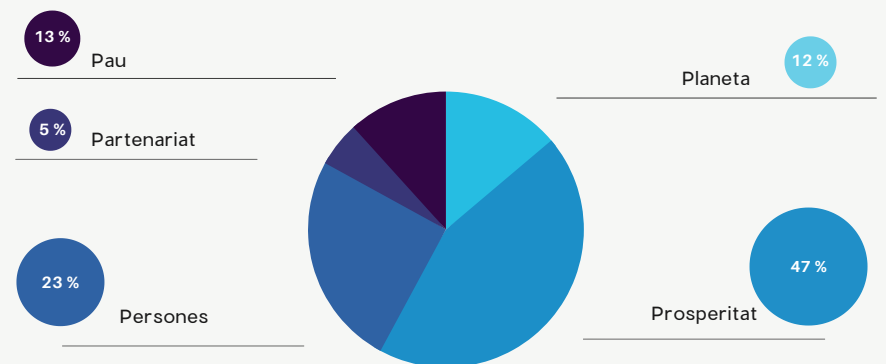
Gràfic d'accions que porta a terme l'Ajuntament de Palamós per a cada ODS:

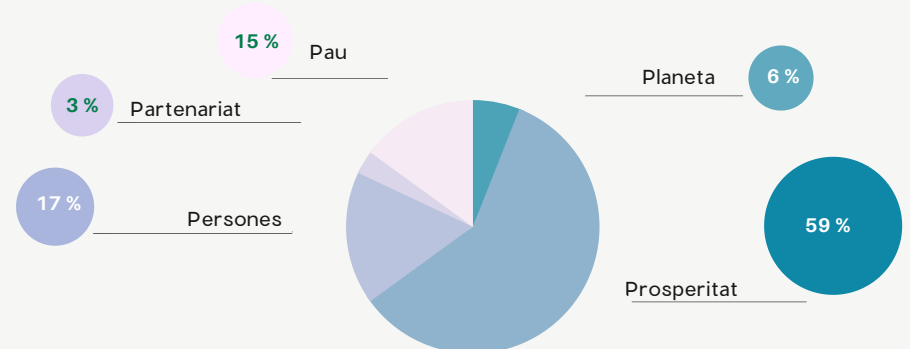
Gràfic del pressupost executat el 2021 per a cada ODS:

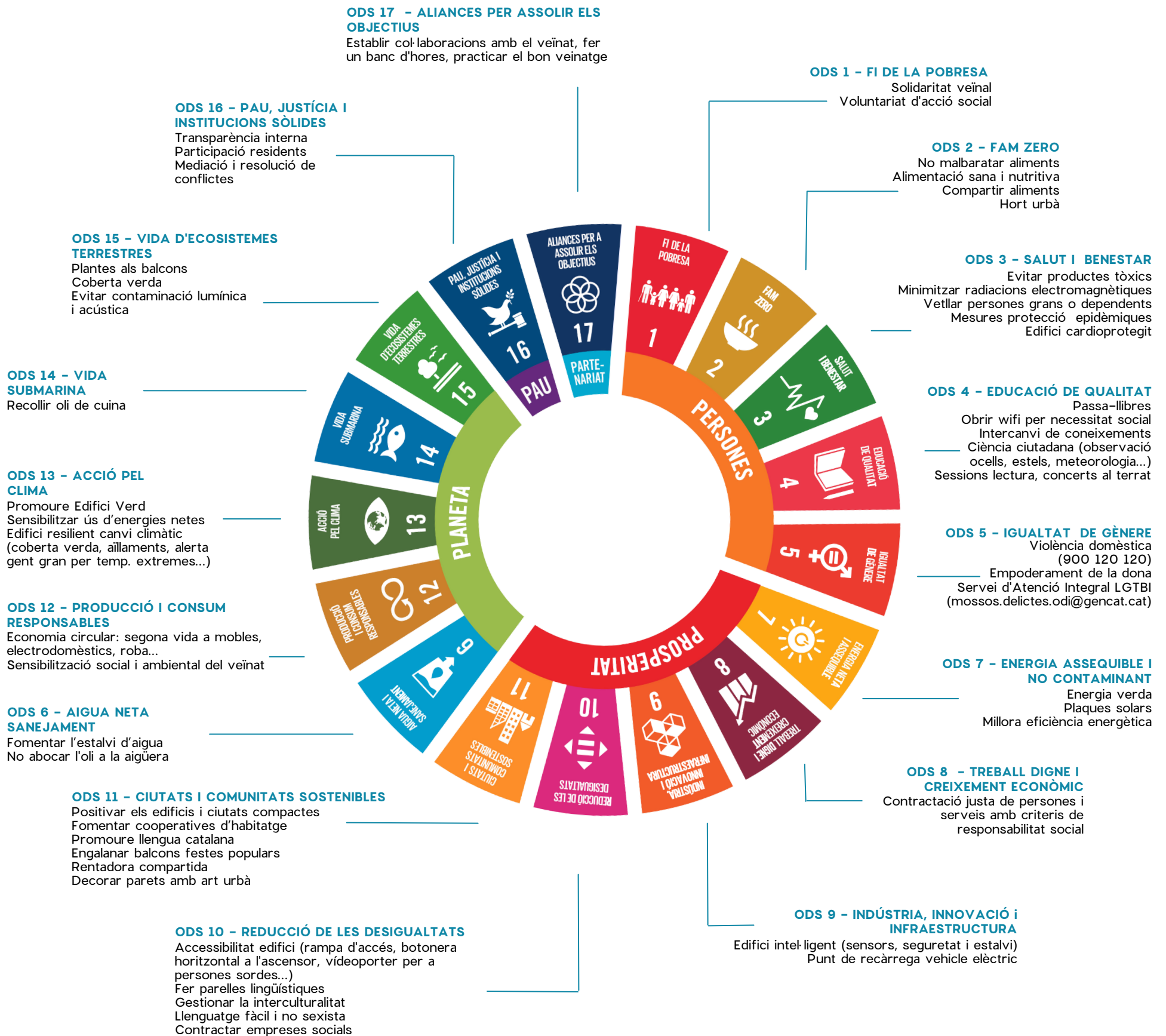
Percentatge d'accions per dimensions:

Gràfic del percentatge del pressupost executat el 2021 per dimensions:

Consells per a la ciutadania

Consells per a empreses i organitzacions

Compromís de Palamós amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

 www.palamos.cat/

 @AjPalamos

 /ajuntamentdepalamos

 /ajuntamentdepalamos

 oac@palamos.cat

 972 60 00 26